

Från: Jan-Olof Andersson
Ärende: Ärende 20 Svar på remiss om regional indelning
Till: Regionstyrelsen
Kopia:

2016-09-28 11:21:42

Ärende 20

Svar på remiss om regional indelning

Yrkande

Region Jämtland Härjedalen avvisar Indelningskommitténs förslag om att från år 2019 inordna region Jämtland Härjedalen i ett nytt storlän - "Norrlands län".

Sammanfattande synpunkter:

I Indelningskommitténs betänkande framkommer inte tillräckligt tydliga skäl för en ny länsindelning. Förslaget innebär en av de största samhällsförändringarna någonsin. Ändå föreslår utredarna ett omedelbart beslut, utan ingående konsekvensanalys och utan bredpolitisk och folklig förankring. Betänkandet har alltför stora brister och arbetet har skett under tidspress och utan försök till granskning av omständigheter och nuvarande förutsättningar.

Vi anser att det är synnerligen olämpligt att forcera den här typen av beslut. Svårast att acceptera är känslan av att reformen ska genomföras utan folklig förankring. Regionfrågan var helt med sin frånvaro under valrörelsen 2014. Det borde vara ett demokratiskt anständighetskrav, att de politiska partierna får formulera sina ståndpunkter och redovisa dessa i valrörelsen 2018.

Slagkraftiga regioner växer fram underifrån, inte med statligt tvång och kartritande rikspolitiker. De föreslagna storlänerna innebär något nytt och oprövat. Hänvisningarna till Skåne och Västra Götaland är inte relevanta, eftersom det där i huvudsak gällde återförening av två landskap, med folklig gemenskap och begränsad yta. Utredarna säger ingenting om hur mycket större regioner utan historisk förankring skulle fungera.

Den nya indelningen skulle sätta i gång en process som för årtionden och århundraden framåt skulle avgöra olika landsdelars utveckling. Det är därför synnerligen obetänkt att hasta fram ett beslut utan noggrann prövning och tid för allsidig diskussion.

Indelningskommitténs uppdrag vilar på de slutsatser som kom fram i en rapport från 2007. Där slås fast att det behövs minst en miljon invånare i framtida regioner. Men storstadsregionernas övertag beror inte på invånarantal, utan på befolkningstäthet, koncentrationen av många människor och företag inom ett begränsat område. Oavsett länsindelning kommer storstadsregionerna att förbli överlägsna i ekonomisk och politisk konkurrenskraft. De centrala delarna av de nya regionerna blir antagligen vinnare, men det skulle ske på bekostnad av de orter och län som hamnar i de nya storlänens periferi, såsom Norrlands inland. Istället är det troligt att redan glest befolkade områden avfolkas ännu mer. Områden långt från besluten riskerar dessutom bli än mer bortglömda när beslutsfattare finns i en vardag någon helt annanstans. Vi ser mot bakgrund av detta inte att storregioner i sig löser de utmaningar som finns på regional nivå. Däremot kommer fler samarbeten att behövas, både mellan landstingen, samt mellan kommuner och landsting och över nationsgränser, som i vårt fall, exempelvis Norge. Dessutom måste staten ta ett övergripande ansvar för utvecklingen i hela landet.

Näringslivet

Utredningens ovanifrånperspektiv är inriktat på den offentliga sektorn och de riktigt stora företagen. Man har inte utrett hur större regioner skulle påverka det lokala näringslivet, möjligheterna att starta och utveckla nya företag. Länen hanterar en rad frågor som berör varje företags beslut om sin framtid, där nära och bra kommunikation mellan näringsliv och samhälle är en viktig tillväxtfaktor. Turistindustrin är exempel på en bransch som är beroende av ständig dialog med samhällets

representanter, om den ska kunna hävda sig på de starkt konkurrerande marknaderna. Det tål att påpekas att region Jämtland Härjedalen har en annan näringslivs-och befolkningsstruktur än övriga tre län i den föreslagna storregionen.

Vi befarrar att Jämtlands län skulle få ett begränsat inflytande i den nya regionen och bli en perifer del, där det bli svårt att få gehör för våra intressen när det gäller näringslivsfrågor.

Sjukvården

Det finns inga belägg för att större län ger lägre kostnader och bättre vårdkvalitet. Gjorda jämförelser visar att de nuvarande storregionerna inte i någotdera avseendet klarar sig bättre än övriga län. Oavsett storlek har alla län samma problem med de accelererande sjukvårdkostnaderna som den medicinska utvecklingen för med sig. Det är en utmaning som bara kan hanteras på nationell nivå. Att förstatliga specialistsjukvården tror vi är ett betydligt bättre sätt att klara av sjukvårdens utmaningar och att säkerställa en jämlik vård i hela landet, samt kunna öka tillgängligheten, förbättra kvalitén, samt öka effektiviteten i sjukvården.

Infrastruktur

"Norrlands län" skulle omfatta mer än halva Sverige. Avstånden inom det glesbefolkade länet skulle bli som mellan Stockholm och Berlin, vilket är detsamma som avståndet mellan Lillhärdal och Kiruna. Här kan påpekas att kommunikationerna mellan Stockholm och Berlin är avsevärt bättre, än dem mellan Lillhärdal och Kiruna. Ett bevis på detta är att när länsföreträdare från de fyra länen skall träffas, så sker det oftast på Arlanda eller i Stockholm. Indelningskommittén skriver att det är viktigt med en god och fungerande infrastruktur i det nya länet. Detta föreslås att klaras av med "omfördelningar och prioriteringar".

Faktum är att det inte blir ett öre mer till infrastruktur än tidigare. Det är exakt lika stor tilldelning som innan, det är bara andra (men inte färre) som ska dela på samma kaka. Spåren förskräcker när vi ser att de stora infrastruktursatsningar som skett i dessa fyra län, har till absolut största delen skett i kustområdet. Däremot vidkänns inlandet försämringar, bland annat som neddragningen av nattågstrafiken till länet.

Christer Siwertsson (M)